

BEURZEN Euronext wordt ingelijfd door New York Stock Exchange

FUSIEBEURS GEMISTE KANS VOOR EUROPA

De overname van Euronext door de New York Stock Exchange geeft Amerika een stevige voet aan de grond op de Europese financiële markt. Europa heeft de kans laten liggen een eigen beursproject te ontwikkelen dat een belangrijke economische hefboom had kunnen zijn.

Stefaan Michielsens
Senior Writer bij De Tijd

De aandeelhouders van Euronext hebben gisteren met een overweldigende meerderheid de fusie met de New York Stock Exchange (NYSE) goedgekeurd, vandaag zullen de aandeelhouders van NYSE dat op hun beurt doen. Voor Euronext was een fusie met of meer een noodzaak. Internationaal zijn de beurzen immers volop verward in een consolidatieslag. Ze zoeken schaalvergroting die moeten leiden tot lagere kosten en hogere winsten.

Voorstanders van de fusie van Euronext met het Amerikaanse NYSE in Europa wijzen erop dat Euronext zich op die manier inschakelt in een globaal project op wereldschaal. Andere voordelen, zo luidt het, zijn de grote complementariteit tussen de twee beurzen, de mogelijke kostenbesparingen en synergieën. Het fusiemodel, zo heet het, biedt ruimte voor het behoud van de lokale identiteit van de verschillende beurzen. En de pariteit in de raad van bestuur van de fusiebeurs moet waarborgen dat Europeanen er een even zware stem krijgen dan de Amerikanen.

De Europese aandeelhouders hebben geen bezwaar tegen de fusie, en er zijn toegezeggen dat de Amerikaanse beurswaakhond ervan zal afzien om Euronext te reguleren en niet zal proberen om de strenge Amerikaanse regelgeving op te dringen aan de Europese beursgenoteerde ondernemingen.

De aandeelhouders van Euronext zijn tevreden met de fusie, en ook bij de professionele spelers op de aandelenmarkten en bij de grote beursgenoteerde ondernemingen zijn hoofdzakelijk positieve geluiden te horen. Ze roemen de grotere liquiditeit, de lagere kosten en de hogere zichtbaarheid voor de bedrijven.

Weinig dissonante stemmen dus. Een uitzondering is Axel Miller, de voorzitter van Dexia. Die vindt de fusie geen goede zaak voor Europa, omdat het resultaat een Amerikaanse beurs is met een stevige poos in Europa. Die vrees is niet helemaal onrecht.

Euronext heeft nu een voet in huis op Wall Street, waar NYSE huist. FOTO: BLOOMBERG

Een fusie op basis van gelijkwaardigheid is echt uitzonderlijk, en de kans is dan ook groot dat de Amerikanen in de fusiebeurs na verloop van tijd het laken volledig naar zich toe zullen trekken. Voor de Europese economie is dat geen goede zaak, want de beurzen spelen nog altijd een belangrijke rol in de financiering van het bedrijfsleven. Euronext-NYSE dreigt een superbeurs te worden voor superbeleggers en superondernemingen. Zal er nog plaats en aandacht zijn voor middelgrote Europese ondernemingen, zal er nog oog zijn voor de belangen van kleine particuliere beleggers? En dreigt Europa niet de potentie te verliezen die het had opgebouwd inzake de elektronische handel in aandelen en financiële derivaten?

ALTERNATIEF Toen dit voorjaar bekendraakte dat Euronext wilde fuseren met NYSE, maakten verschillende Europese politici en bewindslieden, onder wie de Duitse kanselier Angela Merkel, de Franse president Chirac en de voorzitter van de Europese Centrale Bank, Jean-Claude Trichet, daar voorbehoud bij. Ze drongen

aan op een Europese beursfusie. Maar hoewel er het afgelopen jaar geregeld gesproken is tussen Euronext, Deutsche Börse en de Londense beurs, is van een Europees fusieproject nooit ernstig sprake geweest.

Helemaal onbegrijpelijk is dat niet. De beurzen zijn van semi-officiële instellingen geëvolueerd naar commerciële ondernemingen, beursgenoteerd bovendien. Die moeten hun eigen belang en dat van hun aandeelhouders voorop zetten. Een Europees fusieproject was blijkaar niet in overeenstemming te brengen met die belangen.

Opmerkelijk is dat Europa zelf een grote hinderpaal was tot een Europese beursfusie te komen. Zo'n operatie zou immers op bezwaar gestuit zijn van de Europese mededingingsautoriteiten.

Pleidoelen om de fusie van Euronext met NYSE tegen te houden en in plaats daarvan te werken aan een Europese beursfusie, vielen bij de Europese Commissie in dovemansoren. 'Niet de politiek, maar de financiële markten en de aandeelhouders moeten de beursconsolidatie vormgeven', zei Charlie McCreery, het Europees Commissielid

voor de Interne Markt. Het is nu bekend waar die houding toe geleid heeft. Er was geen Europese alternatief voor de fusie van Euronext met NYSE. Overigens wordt ook de Londense beurs beïnvloed door een Amerikaanse overnemer, Nasdaq. En het is het nieuwe beursplatform dat zeven grote zakenbanken volgend jaar willen opzetten, is eveneens hoofdzakelijk een Amerikaanse initiatief. Europa heeft geen antwoord op dat Amerikaanse offensief. Vijftig jaar na de oprichting van de Europese Unie slagen de Europese landen er nog altijd niet in met één stem te spreken en is er nog geen Europese identiteit ontwikkeld. De Europese Unie is weliswaar één economische ruimte, maar nog geen volledige monetaire unie, en van een eengemaakte financiële markt is nog lang geen sprake. De internationale financiële markten worden gedomineerd door de Amerikanen, en Europa slaagt er niet in een tegengewicht te bieden. Er was in Europa niet echt een wil om ernstig werk te maken van een pan-Europese beurs, niet bij de politici, niet bij de ondernemers en niet in financiële kringen. Europa is er niet in geslaagd in dit dossier een gemeenschappelijke visie te ontwikkelen. Het is een gemiste kans.

Europa heeft geen antwoord op het Amerikaanse offensief.

Sommigen betwisten de zin van zo'n Europees project in een economie die internationaliseert en globaliseert. Maar je kan niet om de vaststelling heen dat andere landen het economisch patriotisme wel iets hoger in het vaandel voeren en economische hefboomen gebruiken om hun macht en invloed in de wereld te vergroten. Kijk naar Rusland. En kijk naar de Verenigde Staten, waar de grote banken niet te beroerd waren om hun uitdrukkelijke steun - niet alleen in woorden, ook in daden - te geven aan het overnamebod van NYSE op Euronext. Europa staat erbij en kijkt onnaar. De Europese Unie geeft een uitgeluste indruk. De politieke besluitvorming binnen de Unie is verlamd. Maar ook economisch is er weinig drive, zijn er nog nauwelijks enthousiasmerende projecten. Als Europa in de wereld van morgen een rol van betekenis wil spelen, mag het zulke kansen niet meer laten liggen.

Reageren op deze opinie? www.tijd.be/opinie

ONDERWIJS Creativiteit belangrijker dan kennis

Nieuwe antwoorden zijn even belangrijk als juiste antwoorden

'Creativiteit is in de opvoeding even belangrijk als geleerdheid', zei minister van Onderwijs Frank Vandenbroucke (sp.a) in een reactie op het debat over kennis en vaardigheden in het onderwijs. Wij van de Vlaamse organisatie voor ondernemingscreativiteit Flanders DC juichen dat toe. De discussie of leerlingen nu meer kennis dan wel vaardigheden moeten meekrijgen, is overbodig. Het een kan niet zonder het ander. Zoals de minister al aanhaalde, draait het om competenties, combinaties van kennis en vaardigheden. Kennis is essentieel. Daarin steunen we mijnheer Hullebus en zijn medestanders. Maar kennis om de kennis is dat niet.

Lorin Parys
Algemeen directeur Flanders District of Creativity

Geen enkele werkgever zit te wachten op 'papegaaien'. En is het uiteindelijk niet de bedoeling dat alle leerlingen die nu op onze scholbanken zitten, hun plekje vinden op de arbeidsmarkt? Of beter nog, dat ze zelf een zaak uit de grond stampen? De tijd van maatschappij waar het de mens minder voor de wind gaat. Want creativiteit wordt steeds belangrijker. Wilen we de concurrentie met lagelonen landen blijven aangaan, dan moeten we van creativiteit ons handelsmerk maken. En een creatief klimaat begint bij creatief onderwijs.

PROEF Daarom is de geïntegreerde proef die Vandenbroucke voorstelt, een goede zaak. Leerlingen moeten de kennis die ze in verschillende vakken opdeden met elkaar verbinden. Dat leert hun zelfstandig te denken en het prikkel hun creativiteit. Bovendien moeten ze, om verbanden te kunnen leggen, de leerstof al behoorlijk onder de knie hebben.

CREATIEF Precies daar wringt het schoentje. Niet dat onze kinderen niet creatief zijn. 'Elk kind is een kunstenaar. De moeilijkheid is er een te blijven', zei Picasso ooit. En gelijk had hij. Op het Creativity Workshop 2006 in Gent citeerde de creativiteitsgoeroe Sir Ken Robinson uit het onderzoek van George Land en Beth Jarman. Zij onderzochten de capaciteit tot creatief denken bij kinderen tussen drie en vijf jaar en volgden hen tot ze 25 waren. Wat bleek van de 3- tot 5-jarigen dacht 98 procent erg creatief, maar na enkele jaren onderwijs was dat percentage al gezakt tot 32 procent (8 tot 10-jarigen). Op hun 25ste, dus na een hogere opleiding, was nog maar 2 procent van de jongeren een creatieve denker.

Wie kan dat? Kinderen en jongeren leren op school dat er op elke vraag maar één antwoord is. Fouten maken wordt afgestraft. Nochtans zijn enkele van de beste uitvindingen en vernieuwingen ontstaan uit vergissingen en afwijkend denken. Was Alexander Fleming indertijd zijn preparaat niet bij het venster vergeten, dan konden

Flanders DC is een door de Vlaamse regering opgerichte organisatie die als opdracht heeft van Vlaanderen een wereldspeler te maken op het vlak van creativiteit. www.flandersdc.be

we nu geen penicilline. En had Darwin het verhaal over Adam en Eva niet in twijfel getrokken, dan wisten we misschien nog altijd niet dat onze verre voorvader een aap was.

Dat brengt ons bij een belangrijke tekortkoming in het pleidooi van Hullebus en co voor meer kennisoverdracht in het onderwijs. Kennis is een dynamisch begrip. Ze wordt opgebouwd of net onderuitgehaald wanneer nieuwe dingen ontdekt worden.

Hoe moet er in Vlaanderen ooit iets van kennis ontstaan als onze kinderen niet worden opgevoed tot creatieve, zelfstandige denkers? Ironisch genoeg leidt een forse nadruk op kennisoverdracht op langere termijn tot een maatschappij met minder kennis. En een maatschappij waar het de mens minder voor de wind gaat. Want creativiteit wordt steeds belangrijker. Wilen we de concurrentie met lagelonen landen blijven aangaan, dan moeten we van creativiteit ons handelsmerk maken. En een creatief klimaat begint bij creatief onderwijs.

Daarom is de geïntegreerde proef die Vandenbroucke voorstelt, een goede zaak. Leerlingen moeten de kennis die ze in verschillende vakken opdeden met elkaar verbinden. Dat leert hun zelfstandig te denken en het prikkel hun creativiteit. Bovendien moeten ze, om verbanden te kunnen leggen, de leerstof al behoorlijk onder de knie hebben.

Maar een geïntegreerde proef alleen, volstaat niet. Als 98 procent van de 25-plussers weinig creatief is, dan geldt dat ook voor de leerkrachten. Voor zij creativiteit kunnen stimuleren bij hun leerlingen, moeten ze zelf hun creativiteit terugvinden. Daarom moet bij zowel de lerarenopleiding als de bijscholingen aandacht besteed worden aan creativiteit denken. Alleen zo kunnen we een onderwijs creëren dat zijn leerlingen niet alleen de juiste, maar ook nieuwe antwoorden leert te geven. Met alle respect voor de quizzers, maar in plaats van de beste quizploeg van Europa, toch net iets liever een Vlaams product als Product of the Year.

Flanders DC is een door de Vlaamse regering opgerichte organisatie die als opdracht heeft van Vlaanderen een wereldspeler te maken op het vlak van creativiteit. www.flandersdc.be

Hoë doordacht gaat u met uw geld om? Koop zaterdag 23/12 De Tijd en haal méér uit uw geld.

'UW GELD IN 2007' ZATERDAG 23/12 BIJ DE TIJD.

U werkt hard voor uw geld, maar uw geld werkt niet even hard voor u? Tijd om na te gaan of u wel doordacht met uw centen omgaat. Koop op 23 december De Tijd en lees 'Uw Geld In 2007': een extra dik bewaarnummer van Netto, vol onbetaalbare tips om uw geld volgend jaar optimaal te doen renderen. Met welke financiële

strategie kan u in 2007 uw kapitaal aandikken? Welke aandelen gaan het op de beurs helemaal maken? En hoe vermijdt u dat de fiscus met uw spaargeld gaat lopen?

Sluit het jaar af met een verstandige investering: koop op 23 december De Tijd en u krijgt er 'Uw Geld in 2007' bovenop.

www.tijd.be

DE TIJD
Voorkennis van zaken.

Colofon

HOOFDREDACTEUR
Frédéric Desobry
Overhoofdredacteur (nl) (be)
ADJUNCT-HOOFDREDACTEUR
Tim Peeters
NEUWSMANAGEMENT
Ewald Proemel, Dirk Selselagh, Stephan Verheyden
SENIOR WRITERS
Patrick Cuveliers, Sébastien Haysen, Guy Van den Broek
CENTRALE NEWS DESK
Rikard Legger (chef), Jan De Schampelare, Magriet Commeyne, Koen Lambrecht, Bert Leuwers, Caroline Sebastien Rossozo, Dexter Smeets, Pieter Suij, Luc van Haelst
ONDERNEMINGEN
Jan Vermeiren (chef), David Aelwaer, Bert Broens, Marc De Roo, Stjepana De Smet, Jan Lammox, Anthon Liekens, Patrick Luyckx, Guido Meuwissen, Michael Septhia, Guy Van den Broek
POLITIEKONOMIE
Bart Hoeck (chef), Pieter Blomme, Jan Bouw, Wim Broese van Groenou, Ludwig De Wilt, Mark Driessens, Lucie Dierckx, Wim Van de Velde, Kris van Heert, Katrien Verstraete, Erik Zwart
UW ONDERNEMING + MANAGEMENT & EXPERTISE
Jan Michielens (chef), Ellen Geenen, Erikas Raaijck, Kris Van Hamme
GELD & BELEGGEN
Pieter Huyben (chef), Christophe De Ryck, Wouter Kongs, Serge Pommery, Kurt Verbeke, Wouter Vermeir
TERMINUS
Koen van Romm (chef), Marc Holt, Jan Peeters, Jan Van Heerde, Diederik Van Vantenbergh, Saskia Vermeir
WEEKEND & REPORTAGE
Hans Driessens (chef), Corine Acker (beeldgeving), De Persgroep
ENDREDACTIE
Yvette Janssens, Robert Hoogen, Annette Hoogen, Carl Hoogen, Pieter Raaijck, Hilde Vandenbroucke, Koen Van Ootegem, Ann Welter
LAY-OUT & GRAFIEK
Jan Nelis (chef), Annela Camerlinck, Angh De Wichter, Patrick D'Onofre, Kim Dierckx, Hilde Hoogen, Peter Nollens, Harry Trouman, Filip Ysenbaert
FOTO
Pieter Janssens, Ewald Staer, Sietje Van Hoof
DOCU & AGENDA
Luc Geenen
PROJECTEN
Frans Beyens, Franky van Hamme, Tim Peeters
Anri Leemans, Nicole Hofkens
WWW.TIJD.BE
Guy Michielens (interactieve), Werner Delzenoy, Serge Eykens, Willem Vanhulst, Armand Engelen, Bart Ogeer, Jan Rombouts, Paul Verheyden, Kim Verheyden
NETTO
Dierik Haeren (algemeen), Nadine Bollen, Koen Caluwaerts, Caroline Declercq, Peter De Rouck, Peter Van Hoolbeek
KOERSINFORMATIE
Tijl Bourgeois
DE TIJD is een uitgave van Mediafin
REDACTIECELEBRARAT
Director Publications: Geert Willems
REDACTIE
Houtvliet, Nieuwlaan 88C, bus 309
1000 Brussel
Tel. +32 (0)2 423 81 11
Fax +32 (0)2 423 81 11
ABONNEMENTEN & DISTRIBUTIE
Mediafin, Nieuwlaan 88C, bus 309
1000 Brussel
Tel. +32 (0)2 423 81 11
Fax +32 (0)2 423 81 11
abon@tijd.be
REDACTIE
Tel. +32 (0)2 423 81 11
Fax +32 (0)2 423 81 11
Lezers: lezers@tijd.be
Publiciteits: publiciteits@tijd.be
Opmer: opmer@tijd.be
POSTWAZENING
Mediafin, Nieuwlaan 88C, bus 309
1000 Brussel
Tel. +32 (0)2 423 81 11
Fax +32 (0)2 423 81 11
454.800.501
ADVERTENTIES
Mediafin, Nieuwlaan 88C, bus 309
1000 Brussel
Tel. +32 (0)2 423 81 11
Fax +32 (0)2 423 81 11
adv@tijd.be

Peter van Straaten

'ZO DENK IK ER OVER, HEEFT IEMAND MISSCHIEN EEN ANDERE MENING?'

Zogezegd

Tjabel Daling, commentator, over de economische onbalans tussen de VS en China

'Dat de Verenigde Staten van China eisen dat het de yuan niet langer kunstmatig laag houdt, is een terecht eise, al is het maar de vraag of een dergelijke maatregel de Amerikaanse economie ook echt zal helpen. Een sterk importerende economie als de Amerikaanse blijft ook bij een duurdere yuan afhankelijk van buitenlandse producten. De VS, met name het China-kritische Congres, leggen de schuld voor de economische onevenwichtigheden te eenzijdig bij China. Dat Amerika boven zijn zand leeft en te weinig spaart en dat veel Amerikaanse ondernemingen grote winsten boeken in China, wordt vaak vergeten. Internationale media, zoals The Economist, wijzen er voorts op dat de grote olie-exporteurs van deze wereld (Arabische landen, Rusland, Venezuela) met gigantische handelsoverschotten zeker zoveel bijdragen aan wereldwijde economische onevenwichtigheden als China. Waarom is er zo weinig Amerikaanse kritiek op Japan, dat met een goedkope winst de export aanzwengelde? Hoe komt het dat landen als Taiwan en Zuid-Korea, die als gevolg van sterke Chinese concurrentie ook te maken heb-

Pascal Aubert, hoofdredacteur van La Tribune, over de beslissing van Iran om oliefacturen voortaan in euro te betalen

Iran is dan wel de vierde olie-exporteur ter wereld zijn, maar er zal meer nodig zijn dan de omzetting van zijn olie-inkomsten naar euro - als die omzetting ook effectief gebeurt, om te tornen aan de suprematie van de dollar. **La Tribune**
Pierre Rousselin, commentator van Le Figaro, over het geweld in de Palestijnse gebieden
De houding van het Westen bevordert een beetje zoals in Irak met de ontmanteling van het leger een burgeroorlog, die enkel de islamisten die aan de zijde van Iran staan ten goede komt. **Le Figaro**

Strobe Talbott, voorzitter van de Brookings Institution en voormalig lid van de regering-Clinton, over het Irakbelied van de VS

De VS worden in Irak geconfronteerd met wat misschien wel het zwaarste debacle uit hun geschiedenis is. De enige andere kandidaat voor die titel is de oorlog in Vietnam. Maar Vietnam was een unitaire staat die kunstmatig - en daarom tijdelijk - was verdeeld, terwijl Irak een artificieel samengestelde staat was die nu waarschijnlijk voor altijd verdeeld zal blijven. Bovendien is Irak, in tegenstelling tot Vietnam, omgeven door dominanten. **Financial Times**